

Zmateční stížnosti jsou bezzákladné.

Odvolací soud nevyslovil, že podmíněné odsouzení je vyloučeno podle § 2 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n., a proto námitka zmateční stížnosti u obžalovaného A., že nelze vzít v úvahu předcházející odsouzení pro přečin, když uplynula doba pěti roků od výkonu trestu, je bezpředmětná. Rozhodoval-li soud podle § 1, odst. 1 cit. zák., totiž zda jsou tu dány podstatné důvody pro naději, že by obžalovaný i bez výkonu trestu vedl pořádný život, mohl v takovém případě přihlídnouti i k dřívějším odsouzením bez ohledu na to, jaká doba uplynula od vykonání trestu.

Čís. 6200.

K otázce maření exekuce na služné.

Podstatné znaky služebního poměru a jeho odlišení od poměru provisičního.

Exekuce na dosud nesplatné částky provise je vyloučena.

(Rozh. ze dne 16. května 1938, Zm I 265/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečným stížnostem obžalovaných A. a JUDr. B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli oba obžalovaní uznáni vinnými přečinem podle § 1 zák. čís. 78/1883 ř. z., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku byl obžalovaný A. zaměstnán v advokátní kanceláři obžalovaného Dr. B. jako solicítátor; jeho plat záležel v procentuálních podílech z honorářů došlých od klientů jím získaných; v době od 1. června 1935 do 30. dubna 1936 bylo obžalovanému A. vyplaceno z tohoto důvodu průměrně 1.200 Kč měsíčně. Usnesením ze dne 21. února 1935 povolil okresní soud v M. pro výživné nezl. P. exekuci na plat obžalovaného A., kteréžto usnesení bylo doručeno dne 25. února 1935 obžalovanému Dr. B. Po vzájemné úradě oznámil Dr. B. dopisy ze dne 9. března 1935, 19. března 1935 a 22. března 1935 poručenskému soudu, že obžalovaný A. dostává od něho měsíční plat 500 Kč a že plat za měsíc únor 1935 je již vyčerpán zálohami. Když byla dne 28. května 1936 pro tutéž pohledávku opět povolena exekuce na plat obžalovaného A., oznámili oba obžalovaní podáním ze dne 23. června 1936, že plat A. činí od 1. června 1935 měsíčně 250 Kč.

V tvrzení obžalovaných, že plat byl vyčerpán zálohami (patrně za únor 1935), spatřuje nalézací soud náplň zákonného znaku »vymýšlení dluhů«, a v dalším jejich tvrzení, že plat byl snížen na 250 Kč měsíčně,

náplň zákonného znaku »vymýšlení právního jednání«; pokládá pak nalézací soud za nezávažné, zda plat obžalovaného byl pevný nebo proměnlivý

Zmateční stížnost, uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., vytýká, že se nalézací soud nezabýval otázkou povahy příjmů obžalovaného A., plynoucích z jeho poměru k obžalovanému Dr. B., aby bylo možno posouditi, zda bylo lze na ně vésti exekuci způsobem, jak se stalo; tím zřejmě má zmateční stížnost na mysli, že by nebyla naplněna skutková podstata podle § 1 zák. o mař. ex. tenkrát, kdyby se byla exekuce povolená zabavením pohledávky na služném (§ 299 ex. ř.) minula cílem již proto, že příjmy obžalovaného z uvedeného poměru nebyly služným, na něž měl nárok ze služební smlouvy.

Zmateční stížnosti je přisvědčiti; nemohla-li povolená exekuce již z tohoto důvodu míti úspěch, je lhostejné pro otázku viny v objektivním směru, zda obžalovaní vymýšleli dluhy nebo právní jednání směřující ke zmaření exekuce vedené způsobem, jímž nemohlo býti docíleno úspěchu.

Pro posouzení, zda jde o poměr služební, je rozhodující, zda podle ujednání je zaměstnanec povinen řídit se směrnicemi danými zaměstnavatelem co do způsobu a doby služebních výkonů, a zda je zaměstnanci uložena osobní povinnost ke konání služeb v zaměstnavatelovu podniku; při tom nepozbývá služební smlouva své právní povahy tím, že zaměstnancova odměna nebyla stanovena pevnou částkou (srov. rozh. ze dne 18. února 1938, Rv I 1129/37; rozh. čís. 202, 12894, 15712 Sb. n. s. civ.). Není-li však tomu tak, nýbrž je-li odměna stanovena jako provise za obchody od případu k případu zprostředkované, nejde o služné z pracovní smlouvy (rozh. čís. 13156 Sb. n. s. civ.); v takovém případě je exekuce na dosud nesplatné částky vyloučena (rozh. čís. 7313, 5699 Sb. n. s. civ.).

V souzeném případě zjistil nalézací soud o povaze poměru obžalovaných, že šlo o poměr solicítátora, jehož příjem záležel v podílech z honorářů, došlých od klientů jím získaných. Na tomto podkladě však nelze posouditi, zda šlo o služební poměr a o služné ve smyslu nahoře uvedeném, či jen o samostatnou činnost obžalovaného A. a o odměnu (provisi) za zprostředkované obchody.

Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověno podle § 5, odst. 1 zák. čís. 3/1878 ř. z. ve znění zák. čís. 56/1935 Sb. z. a n. již v neveřejném zasedání; ježto se nelze vyhnouti nařízení nového přelíčení, byla věc odkázána soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Při novém projednání věci bude na nalézacím soudu, aby v tom případě, že dojde k závěru, že šlo o služné ze služebního poměru obžalovaného A., a že tudíž exekuce byla právem vedena způsobem, jak se stalo, vyřešil i tyto další otázky:

Činnost obžalovaných, v níž obžaloba spatřuje maření exekuce, se stala nahoře uvedenými dopisy, a to jednak třemi dopisy z března 1935 a jedním podáním z června 1936.

V dopisech z března 1935 bylo tvrzeno, že plat obžalovaného za měsíc únor 1935 byl vyčerpán zálohami. Je proto třeba zjistiti, zda v době doručení exekučního usnesení, dne 25. února 1935 měl obžalovaný A. ještě zálohami nevyčerpaný nárok na příjem z uvedeného poměru za měsíc únor 1935, či nikoli. Teprve pak bylo by lze si učiniti úsudek o tom, že šlo o maření exekuce vymyšlením dluhu záležejícím v přestírání, že plat za únor 1935 byl vyčerpán zálohami.

V uvedených dopisech bylo dále tvrzeno, že obžalovaný A. má plat toliko v částce 500 Kč měsíčně, ač ve skutečnosti bylo obžalovanému podle zjištění napadeného rozsudku vypláceno průměrně měsíčně 1.200 Kč. Je proto uvažovati, zda těmito dopisy měla být mařena exekuce i tím způsobem, že bylo vymyšleno právní jednání ohledně výše platu obžalovaného A.

Pokud jde o podání z června 1936, bylo vymyšlené právní jednání o snížení platu na 250 Kč měsíčně způsobilé zmařiti uspokojení věřitele ohledně druhé exekuce (z května 1936) jen tehda, byly-li příjmy obžalovaného v této době skutečně vyšší, než řečená částka. Napadený rozsudek se však zabýval zjištěním příjmů obžalovaného toliko do doby 30. dubna 1936. Není-li však zjištěno, kolik bylo obžalovanému v době tohoto činu (v červnu 1936) skutečně vypláceno, chybí jakýkoli podklad pro řešení otázky, že vymyšleným právním jednáním o snížení platu byla druhá exekuce mařena.

Na nalézacím soudu bude, aby uvažoval, pokud byla vymyšleným tvrzením o snížení platu od 1. června 1935 na 250 Kč měsíčně (obsaženým v dopise z června 1936) mařena i exekuce na služné zabavené již první exekucí (z února 1935).

Čís. 6201.

Pro veřejné sedění podle § 8 zákona čís. 562/1919 Sb. z. a n. platí tytéž zásady jako pro hlavní přelíčení, tedy i předpis § 47, odst. 2 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n., že nelze pod zmatečností rozhodnouti v nepřítomnosti mladistvého obviněného.

(Rozh. ze dne 16. května 1938, Nd II 52/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací v trestní věci proti ml. A. pro provinění podle § 3 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n. a §§ 1, 2 zák. o tul., vedené u soudu mládeže v Moravské Ostravě a předložené tímto soudem, usnesl se o návrhu uvedeného soudu na delegování soudce mládeže u okresního soudu v Čadci k dalšímu projednání této trestní věci, vyslechnuv generální prokuraturu, takto: